

Βιάστηκαν να θάψουν το φυσικό αέριο – Η ψευδαίσθηση για το 2050

• [ΜΑΝΙΑΤΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ](#)

Στις σημερινές κρίσιμες γεωπολιτικές και ενεργειακές καταστάσεις, η Ελλάδα μπορεί και πρέπει να αξιοποιήσει άμεσα τα πλούσια κοιτάσματά της σε φυσικό αέριο και να αναδυθεί γεωπολιτικά σε έναν σημαντικό ενεργειακό τροφοδότη της ΕΕ για τουλάχιστον τα επόμενα 30 χρόνια.

Η επιλογή αυτή αποτελεί πατριωτικό καθήκον στο οποίο πρέπει να συμφωνήσουν τόσο η κυβέρνηση (ΝΔ) όσο και τα δύο μεγαλύτερα κόμματα της αντιπολίτευσης (ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ), αφού και τα τρία έχουν βάλει την υπογραφή τους στην εθνική αυτή προσπάθεια. Τόσο τα γεωπολιτικά οφέλη, όσο και τα σημαντικά οικονομικά έσοδα, μαζί με την άσκηση εν τοις πράγμασι των εθνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων αξιοποίησης του ορυκτού μας πλούτου, συνιστούν αλλαγή ιστορικής σελίδας. Δεν έχουμε πια κανένα δικαίωμα να καθυστερούμε. Τώρα είναι η ώρα για το ελληνικό φυσικό αέριο!

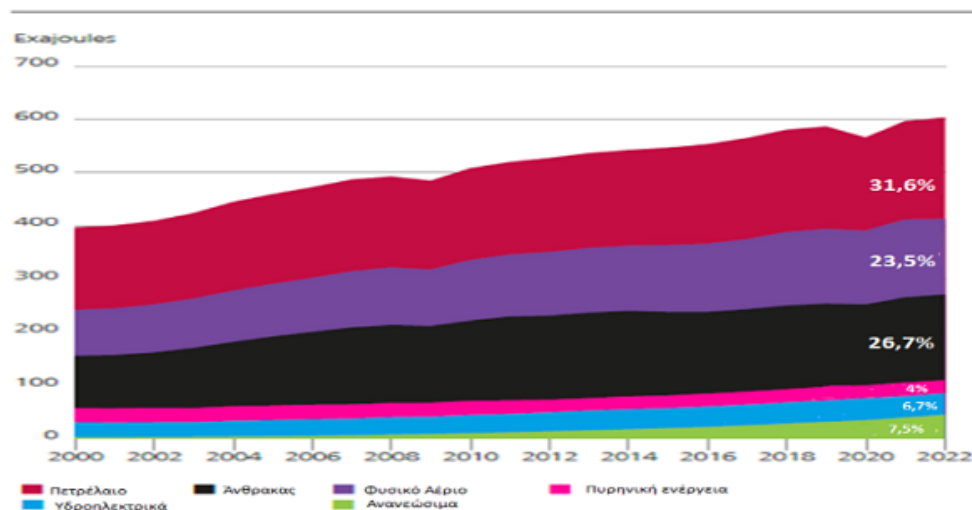
Χρειαζόμαστε φυσικό αέριο για το μέλλον;

Υπάρχει συχνά μια τεράστια παρανόηση ανάμεσα στην επιθυμία όλων μας να πρασινίσουμε το ενεργειακό ισοζύγιο του πλανήτη, προκειμένου να αποφύγουμε την κλιματική καταστροφή, και την πραγματική κατάσταση, έτσι

όπως διαμορφώνεται από τις επιλογές των διαφόρων κρατών. Κορυφαίο στοιχείο αυτής της παρανόησης είναι η ψευδαίσθηση ότι το 2050 δεν θα χρειαζόμαστε πια φυσικό αέριο και κατά συνέπεια, οι διάφορες επενδύσεις, ακόμα [και στα ελληνικά κοιτάσματα](#), είναι περιττές, αφού μεγάλο μέρος των ορυκτών καυσίμων θα έχει αντικατασταθεί από φωτοβολταϊκά, αιολικά, μπαταρίες, υδρογόνο, κ.α.

Ανεξάρτητα από τις επιθυμίες όλων μας, ας δούμε ποια είναι η αναμενόμενη πραγματικότητα, έτσι όπως διαμορφώνεται από αναλύσεις κι επιλογές κορυφαίων παγκόσμιων συντελεστών. Το 2022 το παγκόσμιο ενεργειακό ισοζύγιο κυριαρχείται κατά 80% από ορυκτά καύσιμα (σχ.1). Ακόμη και αν τα επόμενα 30 χρόνια διπλασιάσουμε τον ρυθμό επενδύσεων σε πράσινες μορφές ενέργειας (ΑΠΕ), είναι βέβαιο ότι σε πάρα πολλές χώρες του πλανήτη (ΗΠΑ, Κίνα, Ινδία, Ρωσία, χώρες του Κόλπου, κ.α.), θα συνεχιστεί η κυριαρχία των ορυκτών καυσίμων. Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας (IEA, World Energy Outlook, 2023), μέχρι το 2050, με βάση τις τρέχουσες πολιτικές που ασκούνται από τα Κράτη, αναμένεται κατανάλωση των ίδιων ποσοτήτων πετρελαίου [και φυσικού αερίου](#) με τις σημερινές, ενώ ο άνθρακας θα είναι το 60% της σημερινής κατανάλωσης (σχ.2).

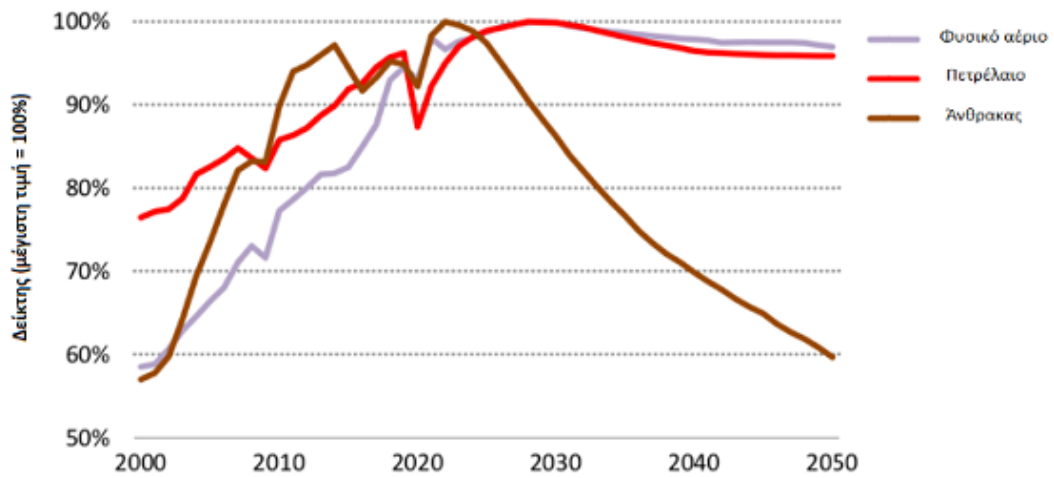
Παγκόσμια πρωτογενής κατανάλωση ενέργειας

Πηγή: Energy Institute Statistical Review of World Energy 2023

Σχήμα 1. Παγκόσμια πρωτογενής κατανάλωση ενέργειας σε EJ

Κατανάλωση ορυκτών καυσίμων στο Σενάριο Δηλωμένων Πολιτικών, 2000-2050

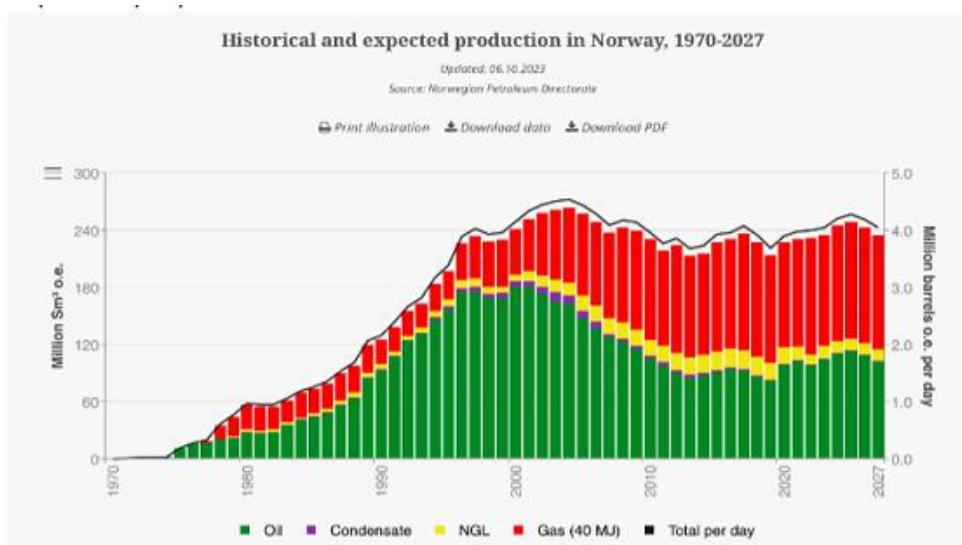

Πηγή: World Energy Outlook 2023, IEA

IEA, CC BY 4.0.

Σχήμα 2. Παγκόσμια κατανάλωση ορυκτών καυσίμων, Υφιστάμενες Πολιτικές, IEA, 2023

Η πιο πράσινη χώρα του πλανήτη, η Νορβηγία σήμερα παράγει 3,8 εκατ. ισοδύναμα βαρέλια πετρελαίου/ημέρα. Αναμένεται και το 2027 να έχει την ίδια με τη σημερινή παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου. (σχ.3). Μια άλλη πράσινη ευρωπαϊκή χώρα, η Βρετανία, έχει εξαγγείλει διεθνείς διαγωνισμούς για 100 νέες θαλάσσιες περιοχές ερευνών πετρελαίου και φυσικού αερίου στη Βόρεια Θάλασσα.

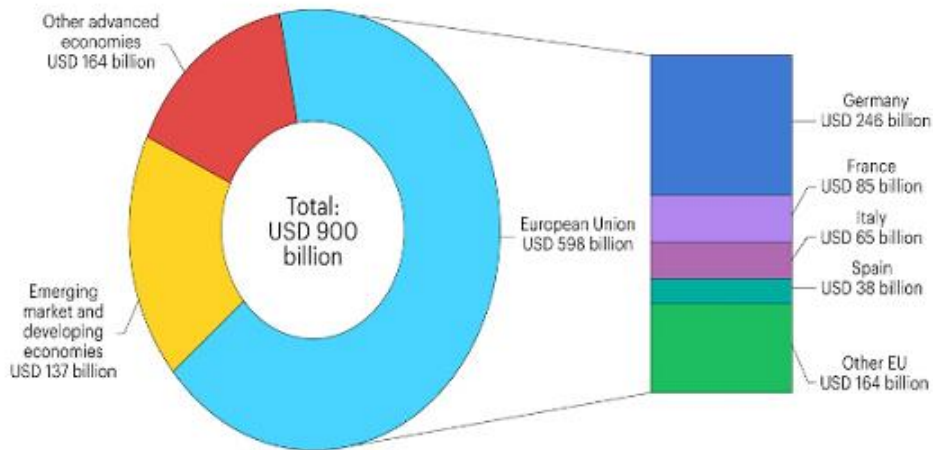
Σχήμα 3. Ιστορική και μελλοντική παραγωγή φυσικού αερίου στην Νορβηγία, 1970-2027, Norwegian Petroleum Directorate

Πρόσφατα, ανακοινώθηκαν μακροχρόνιες συμβάσεις σημαντικών ευρωπαϊκών χωρών με το Κατάρ, για προμήθεια για τα επόμενα 27 χρόνια, υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG). Οι συμφωνίες υπεγράφησαν για λογαριασμό της Γαλλίας από την Total, για λογαριασμό της Ολλανδίας από την Shell, για λογαριασμό της Ιταλίας από την ENI, ενώ, αντίστοιχη σύμβαση για 15 χρόνια υπέγραψε και η Γερμανία.

Τους τελευταίους δύο μήνες ανακοινώθηκαν δύο πολύ σημαντικού επενδυτικού ύψους εξαγορές στον τομέα των υδρογονανθράκων. Η Exxon Mobil εξαγόρασε έναντι \$60 δισ. την Pioneer Natural Resources (σχιστολιθικό αέριο) και μετά από λίγο, η Chevron εξαγόρασε την Hess για \$53 δισ. Συνολικά, δυο εξαγορές της τάξης των \$120 δισ. στους υδρογονάνθρακες, με προοπτική αξιοποίησης των κοιτασμάτων τους για τα επόμενα 30 χρόνια. Κατά συνέπεια, τα παραπάνω –ανεξάρτητα από τις επιθυμίες όλων– κάθε άλλο παρά σηματοδοτούν παύση χρήσης του φυσικού αερίου έως το 2050, αλλά αντίθετα καταδεικνύουν δυναμική συνέχιση συμμετοχής του στο παγκόσμιο ενεργειακό γίγνεσθαι.

Τί κάνει η Ευρώπη

Η ΕΕ αμέσως μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία ανακάλυψε έκπληκτη το αυτονόητο της βιώσιμης ενέργειας: εκτός από την πράσινη μετάβαση (Green Deal), ταυτόχρονα και παράλληλα, στην ενεργειακή στρατηγική της όφειλε να έχει προτεραιοποιήσει και τους άλλους δύο πυλώνες ενεργειακής βιωσιμότητας, την Ενεργειακή Ασφάλεια (Energy Security) και την καταπολέμησης την Ενεργειακής Φτώχειας (Energy Poverty). Δυστυχώς, η τραγική αυτή ολιγωρία κόστισε στους ευρωπαίους πολίτες €600 δισ. από επιδοτήσεις σε ευρωπαϊκά νοικοκυριά και επιχειρήσεις, προκειμένου να αντέξουν τις εξωφρενικές τιμές φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού στην διάρκεια της ενεργειακής κρίσης. Αυτά τα 600 δις ευρώ προφανώς ήταν δημόσιο χρήμα, χρήμα από φορολογία Ευρωπαίων πολιτών, ή από διεθνή δανεισμό, τα οποία θα μπορούσαν να έχουν δοθεί για περισσότερες πράσινες επενδύσεις, ή εξοικονόμηση ενέργειας, ή αύξηση της ανθεκτικότητας (Resilience) των ευρωπαϊκών δημοσίων και ιδιωτικών υποδομών. (σχ. 4)

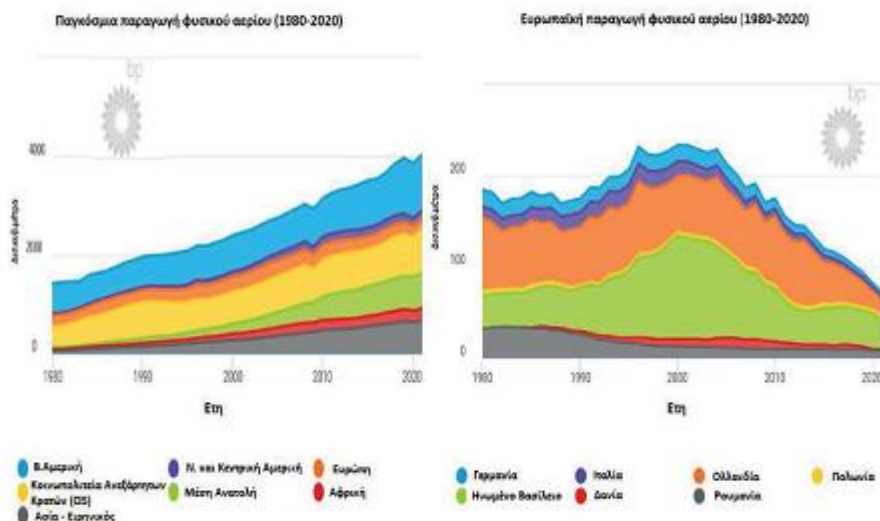

IEA. Licence: CC BY 4.0

Σχήμα 4. Κυβερνητικά μέτρα για την οικονομική στήριξη των καταναλωτών, IEA, 2023

Σε αντίθεση με την διαρκή αύξηση της παγκόσμιας παραγωγής φυσικού αερίου τα τελευταία 40 χρόνια, η ΕΕ, αντίθετα, μείωσε δραματικά τη δική της εγχώρια παραγωγή (Ολλανδία, Βρετανία, Γερμανία, Ιταλία, κ.α.). Η ανεξήγητη αυτή επιλογή, δεδομένου ότι δεν συνοδεύτηκε από αντίστοιχη μείωση της κατανάλωσης φυσικού αερίου, είχε ως αποτέλεσμα, την διαρκή μεγέθυνση της εξάρτησης της ΕΕ από τρίτες χώρες, ιδιαίτερα από τη Ρωσία, γεγονός που έγινε αντιληπτό με οδυνηρό τρόπο στην τελευταία κρίση.

ΧΩΡΙΣ ΣΧΟΛΙΑ...

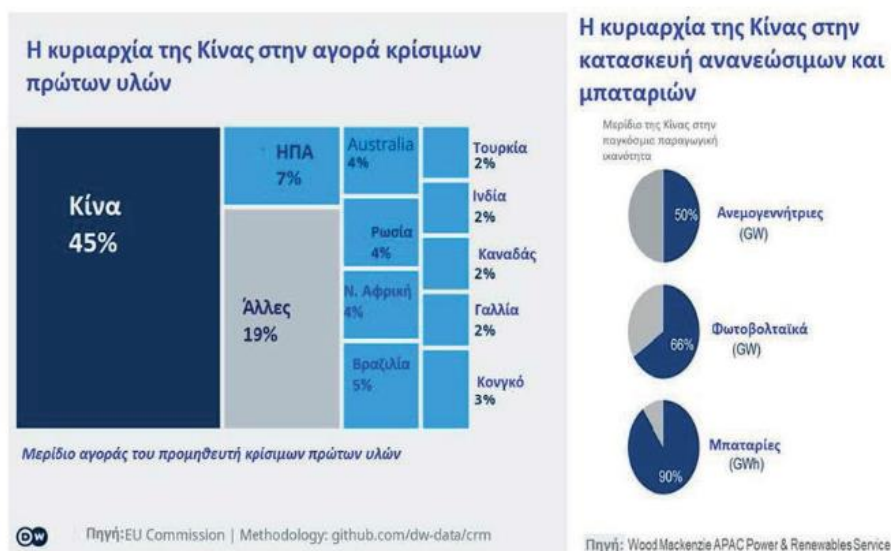

Σχήμα 5. Παγκόσμια και ευρωπαϊκή παραγωγή φυσικού αερίου σε bcm, BP Statistical Review, 2022

Μέχρι πρόσφατα, η Ευρώπη αδιαφορούσε για έναν σοβαρό κίνδυνο, αναφορικά με την απίστευτη ηλεκτρική συσσώρευση πράσινων επενδύσεων

σε ηλεκτρικά δίκτυα, τα οποία δεν αντέχουν να χωρέσουν τις νέες ποσότητες ηλεκτρισμού, αφού έχουν σχεδιαστεί με άλλη φιλοσοφία, άλλη χωροταξική κατανομή κι άλλες δυνατότητες. Ενώ λοιπόν και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά και πολλά κράτη-μέλη ορθά προωθούσαν κίνητρα για εγκατάσταση νέων πράσινων επενδύσεων, την ίδια στιγμή σιωπούσαν εκκωφαντικά για τις ανάγκες επενδύσεων εξίσου υψηλών ποσών στα δίκτυα μεταφοράς και διανομής. Τα αποτελέσματα των επιλογών αυτών στην αδυναμία απορρόφησης νέων ανανεώσιμων πηγών, είναι πια εμφανή όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες.

Η μεγάλη ευρωπαϊκή ορμή για εγκαταστάσεις πράσινων μορφών ενέργειας, αγνόησε απολύτως ότι οι πηγές αυτές δεν πέφτουν με μαγικό τρόπο από τον ουρανό, αλλά κατασκευάζονται σε κάποιες χώρες με πρώτες ύλες που εξορύσσονται από κάποιες άλλες. Έτσι σήμερα, βρισκόμαστε διεθνώς με κυριαρχία της Κίνας στην παγκόσμια αγορά κρίσιμων πρώτων υλών (Critical Raw Materials) με πλήρως απύσα την ΕΕ, ενώ ταυτόχρονα η κυριαρχία της Κίνας επεκτείνεται και στην κατασκευή ανεμογεννητριών (50%) φωτοβολταϊκών (66%) και μπαταριών (90%). (σχ6)

Σχήμα 6. Μερίδιο αγοράς των κρίσιμων πρώτων υλών και κατασκευών, Wood Mackenzie

Ευτυχώς τα τελευταία 2-3 χρόνια η ΕΕ έχει αντιληφθεί τον κίνδυνο αυτό και έχει προχωρήσει στη διαμόρφωση αντίστοιχων οδηγιών, προκειμένου να διερευνηθούν οι δυνατότητες και συνεργασιών με άλλους προμηθευτές, αλλά και αξιοποίησης των ευρωπαϊκών κρίσιμων ορυκτών πόρων (Critical Raw Materials Act).

SLPRESS.GR